

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIP-803/22-P

Název	Základní škola Tachov, Hornická 1325, příspěvková organizace
Sídlo	Hornická 1325, 347 01 Tachov
E-mail	vedeni.skoly@zshornicka.tachov.cz
IČO	75006821
Identifikátor	600073904
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Červený
Zřizovatel	Město Tachov
Místo inspekční činnosti	Hornická 1325, 347 01 Tachov
Inspekční činnost na místě	6. 12. 2022 – 9. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Tachov, Hornická ulice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. V době inspekční činnosti se podle školního vzdělávacího programu Škola pro všechny (dále „ŠVP“) vzdělávalo celkem 681 žáků

ve 28 třídách, z toho 353 žáků prvního stupně v 15 třídách a 328 žáků druhého stupně ve 13 třídách. Z celkového počtu žáků je na základě doporučení školských poradenských zařízení vykazováno 65 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž sedm se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů. Základní škola eviduje 95 žáků s odlišným mateřským jazykem a poskytuje bezplatnou jazykovou přípravu žákům cizincům ve čtyřech skupinách.

Školní družina (dále jen „ŠD“) poskytuje zájmové vzdělávání podle školního vzdělávacího programu, který navazuje na ŠVP školy především v části klíčových kompetencí a je zároveň výchozím dokumentem pro pravidelně inovované roční plány. V průběhu inspekce bylo doloženo 150 zapsaných účastníků, tj. žáků 1. až 3. ročníku kmenové školy, celkem v pěti odděleních.

V rámci hmotného zabezpečení škola zajišťuje školní stravování pro své žáky v nedaleké školní jídelně Gymnázia Tachov.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) při vedení velmi úzce spolupracuje se svými dvěma zástupkyněmi. Do širšího vedení školy patří také vedoucí vychovatelka školní družiny, vedoucí metodického sdružení prvního stupně i vedoucí předmětových komisí na stupni druhém. Při řízení školy vychází ředitel z realisticky a podrobně zpracované vize a strategie rozvoje školy, vytvořené na základě SWOT analýzy školy a obsahující nejen materiální, personální a vzdělávací cíle, ale také postupy a personální odpovědnost při jejím plnění. Krátkodobé cíle jsou stanovovány na základě aktuální situace ve shodě s pedagogickým sborem a jejich plnění je sledováno a hodnoceno vedením školy.

Další vzdělávání etablovaného pedagogického sboru, který prochází jen dílčími personálními změnami, je organizováno na základě plánu dalšího vzdělávání. Pedagogové se pravidelně účastní vzdělávacích akcí prohlubujících jejich odbornou úroveň. Další vzdělávání vychází z potřeb školy, zájmu pedagogických pracovníků, nabídky vzdělávacích akcí i finančních možností.

Kvalitu výuky na prvním stupni prostřednictvím hospitací dlouhodobě sleduje zástupkyně ředitele, ředitel se zapojuje do návštěv všech 1. tříd krátce po zahájení školního roku z důvodu získání komplexnější představy o žácích, kteří nastoupili k povinné školní docházce. Hospitační záznamy přinášejí popis zvolených pedagogických strategií pro výuku a také konkrétní závěry a podněty pro hospitované učitele i samotné vedení. Na druhém stupni vedle probíhajících hospitací (opět často zaměřených na dílčí pedagogické cíle nebo na konkrétní části hodin) získává ředitel přehled o všech žácích druhého stupně také vlastní výukou ve všech paralelních třídách vybraného ročníku. Na základě zájmu pedagogů probíhají také jejich vzájemné náslechy.

Pedagogické vedení školy je podporováno činností metodického sdružení a předmětových komisí, která se odvíjí od společně nastaveného ročního plánu a aktuálně vzniklých potřeb. Pravidelně se řeší tematické plány pro jednotlivé předměty a jejich naplňování, hodnocení a podpora žáků, práce s chybou, sjednocení hodnocení nebo organizace akcí. Jednání se pravidelně účastní zástupkyně ředitele, případně ředitel sám.

Služby školního poradenského pracoviště pro žáky, pedagogy i zákonné zástupce zabezpečují výchovná poradkyně a metodička prevence. Jejich erudovanost a součinnost, přenos informací napříč pedagogickým sborem a reflexe přínosu činností pracoviště mají pozitivní dopad na vzdělávání a klima ve škole. Početný kolektiv třinácti asistentek pedagoga je veden zástupkyněmi ředitele a sdílí respektující a podporující pedagogický přístup ke všem žákům s potřebou pomoci. Ve škole pracuje žakovský parlament, jehož

cílem je prostřednictvím svých aktivit rovněž přispívat k vytváření otevřené přátelské atmosféry.

Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečném chování a školní budova je zabezpečena proti neoprávněnému vstupu cizích osob.

Škola je dlouhodobě aktivní ve vyhledávání dalších zdrojů příjmů. Zapojením školy do různých dotačních programů jsou nejen postupně zlepšovány materiální a technické podmínky školy (např. revitalizace sportovišť, podpora polytechnického vzdělávání), ale také je podporována řada programů pro žáky (adaptační kurzy, mezinárodní spolupráce nebo doučování žáků ohrožených školním neúspěchem).

Škola dlouhodobě úspěšně spolupracuje s partnerskou školou v bavorské obci Plößberg, společně jsou realizovány každoroční oboustranné výjezdy žáků obou škol i výměnné pobyty pedagogů.

Zájmové vzdělávání zajišťují odborně kvalifikované vychovatelky a asistentky pedagoga. Činnost ŠD probíhá v samostatných prostorách, podle konkrétních aktivit i v dalších prostorách školy jako je tělocvična, školní hřiště, odborné učebny, cvičná školní kuchyně aj. Jde o vkusně esteticky upravené a dobře materiálně vybavené prostory pro vzdělávací, výchovnou, zájmovou i odpočinkovou činnost. Provoz družiny je členěn na ranní a odpolední část tak, aby vyhovoval žákům i jejich zákonným zástupcům.

Vedoucí školní družiny prokazuje dobré manažerské schopnosti pro řízení zájmového vzdělávání. Hospitační činnost zajišťuje spolu se zástupkyní ředitele pro 1. stupeň, závěry jsou následně řešeny s ředitelem včetně přijímání případných opatření k nápravě. Další vzdělávání probíhá především na základě individuálního výběru jednotlivých vychovatelek. Problematické je nastavení společného času pro kolegiální sdílení, protože vychovatelky většinou působí i v roli asistenta pedagoga při dopolední výuce, takže jediný společný čas je až po uzavření denního provozu ŠD. Znalost potřeb žáků s potřebou podpůrných opatření, kteří jsou souběžně účastníky školní družiny, přináší jejich maximální podporu i při trávení volného času.

Rodiče mají k dispozici na webových stránkách školy v samostatné záložce přehledně zpracované informace o provozu i činnosti školní družiny, resp. každého oddělení zvlášť.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na prvním stupni probíhá podle revidovaného ŠVP, disponibilní časová dotace je využita především pro posílení českého jazyka, matematiky a oblasti Člověk a jeho svět. Pro výuku čtení škola jednotně zvolila analyticko-syntetickou metodu v kombinaci s metodou genetickou.

Pro hospitované hodiny byla typická promyšlenost a příprava, efektivní motivace k učení a pestrost výukových metod, které podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé dbali na upevňování návyků, poskytovali dostatek času pro řešení úloh, při jejich zadávání vyjadřovali pozitivní očekávání, že všichni žáci práci zvládnou. Učitelé podle společně vytvořených a schválených metodických dokumentů jednotně hodnotili žáky a pracovali s chybou. Spolupráce učitelek a asistentek pedagoga byla předem naplánována a fungovala ve prospěch jak žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tak celého žakovského kolektivu. Také žákům cizincům byla věnována patřičná pozornost. Tito žáci byli průběžně motivačně hodnoceni, učitelé pro ně měli připraveny upravené pracovní listy s překlady v rodném jazyce, při samostatné práci jim pomáhali ostatní spolužáci a učitelé je v průběhu vyučovacích hodin vhodně zapojovali do dění ve třídě.

Prostor pro zlepšení lze identifikovat v oblasti organizačních forem výuky (kdy výrazně dominovala frontální s nižší mírou efektivity pro dosažení vzdělávacího cíle) a využívání

různých informačních zdrojů tak, aby získaná data mohli žáci společně porovnávat, hodnotit a diskutovat. Sebereflexe většiny učitelů k hospitovaným hodinám byla na velmi dobré úrovni, bezprostřední návrhy na případné inovace plánovaných výukových strategií svědčí o jejich erudovanosti.

Pro hospitované hodiny na druhém stupni základní školy byla typická příjemná přátelská atmosféra v bezpečném prostředí a ukáznění, aktivně spolupracující žáci. V hodinách probíhala účelná a předem naplánovaná koordinace činností mezi vyučujícími a asistentkami pedagoga ve prospěch všech žáků, kteří momentálně potřebovali pomoc, včetně efektivní individuální podpory žáků cizinců a jejich postupné integrace do vzdělávání v českém jazyce.

Mezi negativní sledované rysy výuky patřila zejména minimální diferenciací vzdělávání během výuky ve prospěch nadaných žáků nebo žáků se zájmem, nemožnost výběru úloh odlišné náročnosti. V malé míře bylo zaznamenáno podněcování žáků ke kritickému myšlení, k porovnávání nebo komentování různých návrhů řešení nebo k analýze či vyvozování vlastních závěrů z různých informačních zdrojů. V nízké míře bylo sledováno využití IT technologií samotnými žáky.

Hospitovaná výuka českého, anglického a německého jazyka, dějepisu a zeměpisu na druhém stupni vycházela z cílů vzdělávání, které byly vytyčeny v souladu s kurikulárními dokumenty a na základě znalostí, zkušeností a potřeb žáků, čas vyučování byl využit bez prodlev. Učitelé nejvíce využívali frontální formu práce pro opakování, výklad i osvojování nové látky, samostatnou práci pro procvičování. Přibližně v jedné třetině sledované výuky byla přínosně uplatněna párová nebo skupinová forma práce. V hodinách českého jazyka byl kladen důraz na zdůvodňování pravopisných jevů, v literatuře na seznámení se základními údaji o probíraných dílech, motivujícím způsobem byla realizována práce s autentickými literárními texty. Hodiny cizích jazyků byly produktivním způsobem zaměřeny na osvojení a procvičení gramatických struktur a slovní zásoby. Často byly realizovány aktivity na porozumění poslechovému či čtenému textu. Příležitosti pro nácvik mluveného projevu žáků během hodin cizích jazyků nebyly vždy využity.

Výuka dějepisu se vyznačovala vedením k pochopení širších souvislostí v rámci daného tématu, výuka zeměpisu byla prakticky zacílena na práci s mapami i s jejich měřítkem a účelné propojení zkušeností žáků i pedagogů s probíranými tématy. Hodina v sedmém ročníku se vyznačovala vysokou mírou účelné spolupráce pedagoga s třídním kolektivem a žákům byl dán dostatečný prostor pro formulaci vlastních postojů, rozvoj kritického myšlení i sebehodnocení vlastní práce.

Učitelé ostatních přírodovědných předmětů a matematiky zpravidla také využívali frontální formu práce pro výklad i opakování nové látky, samostatnou práci žáků pak zejména pro procvičování a fixování nových znalostí. V hospitovaných hodinách téměř nebyla uplatněna spolupráce mezi žáky, skupinové formy práce nebyly ve sledovaných hodinách využity, výrazná byla dominující role učitele na úkor vlastní aktivity žáků. Okamžitá zpětná vazba žákům byla učiteli důsledně poskytována, cílené vedení k rozvíjení schopnosti samostatně se učit a reflektovat vlastní učení (např. prostřednictvím žákovského hodnocení své práce dle známých kritérií) však bylo realizováno minimálně. Informační technologie byly využívány zpravidla pouze učiteli pro výkladovou prezentaci jako zdroj poznámek případně zdroj úloh k řešení.

Aktivity sledované v zájmovém vzdělávání navazovaly na školní vzdělávací program s cílem vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. V průběhu hospitovaného zájmového vzdělávání probíhaly frontální a individuální činnosti, účastníci byli účelně vedeni k osvojování pohybových, hudebních, výtvarných a rukodělných dovedností, prostor byl dán

i relaxačním technikám. Vychovatelky využívají rozmanité spektrum výchovně vzdělávacích strategií, z části nabízejí žákům výběr aktivit dle jejich preferencí. Činnost ŠD je obohacena o dramatické, tvořivé a sportovní kroužky, které vedou jednotlivé vychovatelky. Během inspekce žáci respektovali nastavená pravidla, připravené aktivity pro ně byly motivující, přiměřeně náročné, podněcující ke spolupráci a vzájemné pomoci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předcházení nevhodnému chování žáků je koncepčně nastaveno v minimálním preventivním programu školy, který je každoročně vyhodnocován. Preventivní témata jsou především zařazena do výuky odpovídajících předmětů (např. prvouka, přírodověda, vlastivěda, výchova k občanství a zdraví) v průběhu celého roku. Dalším nástrojem je účast na preventivních programech či přednáškách, které jsou pro žáky pořádány ve spolupráci s vnějšími partnery. Škola organizuje pro žáky šestého ročníku tzv. Go kurzy, jejichž posláním je nastavení žádoucích prosociálních vazeb v kolektivu. Dalším významným nástrojem na podporu zdravého klimatu ve škole je pravidelné každoroční šetření klimatu ve všech třídách (vyjma prvního ročníku) ve druhém čtvrtletí školního roku. Ze zjištěných dat jsou vyvozována adekvátní opatření pro další práci se třídou, jejichž účinnost je znovu během jarního období ověřována. Žáci jsou vedeni k formulaci a dodržování třídních pravidel. Nerespektování nastavených pravidel a projevy nežádoucího chování jsou ve škole důsledně, ale empaticky a výchovně řešeny.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je funkční a účinně napomáhá k naplňování jejich vzdělávacích možností. Podpůrná opatření jsou poskytována v rozsahu vydaných doporučení školských poradenských zařízení na základě respektujícího individuálního přístupu pedagogů a prostřednictvím úprav organizace nebo obsahu vzdělávání. Pedagogové průběžně konzultují aktuální situaci jednotlivých žáků, pro detailní rozbor a vyhodnocení přínosu podpory jsou pořádány pravidelné porady školního pracoviště s celým pedagogickým sborem. Žákům ohroženým školním neúspěchem jsou nabízeny konzultace i doučování po vyučování.

Učitelé mají při hodnocení žáků obou stupňů možnost kromě klasifikace využít i další formy, které určuje školní řád, tj. sebehodnocení a slovní hodnocení. Při výběru se vždy řídí vzdělávacími potřebami konkrétního žáka. Sledování učebního pokroku žáků v čase spojené s cílenou pedagogickou diagnostikou neprobíhá zcela systematicky. Pedagogové nedisponují relevantními a chronologicky sbíranými podklady, které by jak jim, tak samotnému žákovi, potažmo zákonným zástupcům srozumitelně dokladovaly vzdělávací výsledky.

Škola testuje či mapuje obecně studijní předpoklady žáků či oblasti jejich nadání prostřednictvím dostupných nástrojů z vlastních zdrojů (např. jednotlivými ročníky probíhá v rámci druhého stupně pravidelné testování znalostí z českého jazyka i matematiky), od externích partnerů (v minulém školním roce Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníků) či ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Rozvoj žakovských schopností probíhá především četným zapojováním do soutěží ať všeobecně vzdělávacích, uměleckých či sportovních, případně nabídkou školních kroužků. V uplynulém školním roce získali žáci řadu cenných umístění (např. první místo v republikovém kole recitační soutěže nebo první místo v soutěži Kraje pro bezpečný internet), v předchozím období byli žáci školy úspěšní v celorepublikových finále např. v soutěžích Eurorébus, Bobřík informatiky, Mladý zahrádkář nebo Co víš o energetice.

K všeobecnému rozvoji žáků přispívá promyšlená organizace nejrůznějších výukových programů, projektů a besed, často ve spolupráci s místními partnery školy (Knihovna Tachov, Muzeum českého lesa, Zámek Tachov aj.). Tyto aktivity mají za cíl nejen rozvíjení

žakovských znalostí, schopností a dovedností, ale i budování otevřeného přátelského školního prostředí (např. školní akademie, různé tvořivé dílny či organizace divadelních představení). Pro širokou veřejnost, rodiče i žáky školy je pak pořádána řada každoročních sportovních a kulturních akcí (Běhání s Hornickou nebo Vypouštění balónků s přáním Ježíškovi).

Školní družina má zavedený účinný systém podpory motivace žáků k zájmovému vzdělávání a k dosahování úspěšnosti ve vzdělávání. Výsledky vzdělávání odpovídají očekávaným výsledkům podle školního vzdělávacího programu. Vedoucí vychovatelka zpracovává každý měsíc písemnou zprávu pro vedení školy, která shrnuje realizovanou činnost a případné podněty k řešení. Školní družina jako celek spolupracuje napříč jednotlivými odděleními, připravuje zajímavé aktivity pro rodiče, udržuje dlouholetá partnerství s místními organizacemi, je aktivně zapojena při zápisu do 1. tříd i do dalších celoškolských akcí pro veřejnost.

Závěry

Vývoj školy

- Škola přešla na on-line systém Bakaláři.
- Proběhla rekonstrukce sociálních zařízení a modernizace řady učeben.
- Ve škole byla vybudovány nové datové rozvody a Wi-Fi síť pro žáky i pedagogy.
- Školní družina byla rozšířena na pět oddělení.
- Došlo k radikálnímu nárůstu počtu žáků cizinců ve škole.

Silné stránky

- Ředitel školy v přehledně zpracované koncepci školy vychází z realisticky zpracované SWOT analýzy, na základě které vytyčuje jednotlivé cíle i konkrétní odpovědnost za jejich plnění, a to i s časovým rámcem. S pedagogy spolupracuje na plnění jednotlivých dílčích úkolů a jejich plnění vyhodnocuje na pedagogických radách.
- Vedení školy provádí pravidelnou a častou hospitační činnost, ve které se soustředí také na dílčí cíle pedagogů i asistentů pedagoga. Ředitel na vyhodnocení spolupracuje se svými zástupci i širším vedením školy, výstupy reflektuje v DVPP.
- Škola je bezpečné a otevřené místo, udržované a čisté. Jedná se o vybavené a podnětné prostředí, kdy potřebné finance jsou z velké části z dotačních titulů a získané zejména díky úsilí vedení školy.
- Příkladná péče o nově příchozí žáky z Ukrajiny, jejich začleňování do výuky a podpora ze strany učitelů, asistentů i spolužáků umožňuje bezproblémové začlenění žáků do třídních kolektivů i dosahování výukových cílů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Výrazná převaha frontální výuky s dominantní rolí pedagoga s nízkou mírou vedení k chápání souvislostí žáky a nízkou mírou efektivní spolupráce mezi žáky neumožňuje rozvoj jejich kritického myšlení.
- Ve výuce na druhém stupni byla zpravidla nízká míra diferenciací na základě potřeb nadaných žáků a žáků se zájmem o výuku, podpora probíhala nahodile nebo jen kvantitativní formou.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat kooperativních forem výuky zaměřených zejména na spolupráci žáků.
- Podněcovat samostatné i kritické myšlení žáků, mimo jiné účelnou prací s různými informačními zdroji a IT technologiemi.
- Při výuce poskytovat dostatečný prostor pro žákovské hodnocení a sebehodnocení vlastní práce.
- Efektivně sledovat učební pokrok všech žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Tachov dne 20. 6. 2022
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy Tachov, Hornická 1352, příspěvková organizace s účinností od 1. srpna 2018
3. Koncepce ředitele školy platná ve funkčním období ředitele školy
4. Plán hospitační činnosti ředitele školy ve školním roce 2022/2023
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
6. Hospitační záznamy ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
7. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023
8. Školní řád platný ve školním roce 2022/2023
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro všechny platný ve školním roce 2022/2023
10. Školní vzdělávací program družiny platný ve školním roce 2022/2023 včetně aktuálního ročního plánu školní družiny
11. Vnitřní řád školní družiny platný ve školním roce 2022/2023
12. Záznamy předmětových komisí ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště (spisy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti a šikaně) včetně evidence v programu Bakaláři platná ve školním roce 2022/2023
15. Elektronické třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
16. Přihlášky do zájmového vzdělávání

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Milota, PGCE,
školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Roman Krejčí, školní inspektor

PhDr. Ladislava Šlajchová, Ph.D.,
školní inspektorka

Mgr. Alena Tomcová, školní inspektorka

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.